

Elektronik Posta

Günümüzde, dünyanın değişik yerlerinde yaşayan insanlar birbirleriyle e-posta (elektronik posta) denilen yöntem aracılığıyla haberleşiyorlar. Hızlı ve ucuz bir haberleşme yöntemi olan e-posta, İnternet kullanıcıları tarafından çoğu zaman telefonla ya da mektupla haberleşmeye göre daha çok yeğleniyor. Bunun nedeni, şehirlerarası ya da uluslararası görüşmeler açısından, telefonun oldukça pahalıya mal olması, mektupla haberleşmenin de uzun sürede gerçekleşmesidir. Postaya verdiğimiz bir mektubun bir başka kente ulaşması günler, deniz aşırı ülkelere ulaşması da kimi zaman haftalar sürebiliyor. Oysa e-postayla gönderilen bir mesaj, ne kadar uzak olursa olsun gideceği adrese yalnızca birkaç saniyede ulaşıyor. Böylece birbirinden yüzlerce, hatta binlerce kilometre uzaktaki insanlar yalnızca birkaç saniye içinde birbirlerinden haber alabiliyorlar. Bundan başka, e-posta son derece ucuz bir haberleşme yöntemidir. Örneğin, İstanbul'da oturan bir kişi Tokyo'ya e-postayla bir mesaj yolladığında, bu işlem ona yalnızca bir şehir içi telefon görüşmesi kadar paraya mal olur. E-postanın bir başka yararıysa, yalnızca kısa yazılı mesajları değil, fotoğrafları, resimleri, birkaç sayfalık dokümanları, hatta kısa filmleri ve şarkıları bile başka adreslere gönderebilmemizdir.

Peki, e-postayla gönderilen bir mesaj nasıl oluyor da bu kadar kısa sürede gideceği adrese ulaşıyor? Bunu hiç merak ettiniz mi?

İnsana inanılmaz gelen bu haberleşme yöntemi, milyonlarca bilgisayarın birbirine telefon hatlarıyla bağlı olduğu İnternet sayesinde kullanılabilir.

Kısaca, e-postayla bir mesaj göndermek istiyorsak, öncelikle bilgisayarımızın İnternet'e bağlı olması, yani bir İnternet servis

sağlayıcısının olması gerekiyor. Ayrıca bilgisayarımızda bir e-posta yazılımının da bulunması zorunludur.

E-posta Yazılımı

E-postayla bir mesaj yollayabilmemiz için bilgisayarımıza yüklenmiş bir e-posta yazılımı olmalıdır. Değişik servis sağlayıcılarında ya da Netscape Navigator, Microsoft Explorer, Yahoo ve Hotmail gibi tarama programlarında e-posta yazılımları bulunur. E-posta mesajları, tıpkı mektuplar gibi iki bölümden oluşur. Mesajın başlık bölümüne alıcının adı ve e-posta adresi ve mesajın konusu yazılır. Mesajın gövde bölümüne mesaj yazılır. Mesajı göndermek istediğimiz e-posta adresini yazarken, tıpkı bir zarfa adres yazar gibi, adresi yanlış yazmamaya özen göstermek gerekir. Ters durumda gönderdiğimiz mesaj geri gelir ya da yanlış kişiye gidebilir.

Birçok e-posta yazılımı, mesajlarımızın sonunda kendiliğinden beliren, kişisel bir "imza" yaratmamıza olanak verir. Yaratacağımız imza için bilgisayarımızın klavyesindeki bütün tuşlardan yararlanabiliriz. Bu imza, bir resim, komik bir söz, açık adresimiz ya da telefon numaramız olabilir.

E-posta Adresleri

İnternet'e bağlanabilen herkes, ister servis sağlayıcıdan olsun, ister hotmail.com ya da yahoo.com gibi tarama adreslerinden olsun bir e-posta adresi edinebilir. Bir arkadaşımıza e-postayla bir mesaj göndermek istiyorsak, onun da e-posta adresini bilmemiz gerek. Bir e-posta adresi, iki bölümden oluşur: Kullanıcı adı ve alan adı.

Kullanıcı adı genellikle e-postayı kullanan kişinin gerçek adı ya da takma adıdır. Kullanıcı adından sonra "@" simgesi gelir. Alan adı,

E-postayı
göndermek için
buraya basılır.

Alicinin e-posta
adresini buraya
yazılır.

Başlık satırı

@ İpucu

E-posta göndermek için mesaj oluşturma penceresi açılır. Pencerede alıcının adresi, başlık ve mesajın yazılacağı bölümler vardır. İlk olarak alıcının adresi ve başlık satırı doldurulur. Daha sonra altta yer alan ilgili bölüme mesaj yazılır. Yazılan mesajı göndermek için "Send" tuşuna basılır. Mesajların olabildiğince kısa olmasına dikkat edilir.

bilgisayarın nereye bağlı olduğuna ve nerede bulunduğuna ilişkin bilgi verir. Genellikle üç kısımdan oluşur; her kısım bir nokta ile birbirinden ayrılır. Bilim Çocuk Dergisi'nin e-posta adresini ele alalım:

cocuk	@	tubitak.	gov.	tr
kullanıcı adı	adres işareti	alan adı	kuruluş türü	ülke adı

cocuk: Kullanıcı adı

tubitak: Alan adı (Kullanıcının e-posta kutusunun bulunduğu posta bilgisayarını gösterir. Bu genellikle bir kuruluş ya da şirket adıdır.)

gov: Kuruluşun türünü belirtir. (Örneğin, "gov" kamu kurumları, "com" ticari kuruluşlar, "edu" eğitim kurumları için kullanılır.)

tr: Kullanıcının hangi ülkede bulunduğunu belirtir. (Örneğin, "tr" Türkiye, "de" Almanya, "nl" Hollanda için kullanılır.)

Bir mesaj yazarak bunu, başka bir kentte oturan bir arkadaşımıza yolladığımızı varsayalım. Mesaj, arkadaşımızın bilgisayarına ulaşana değin hangi yollardan ve duraklardan geçiyor acaba? E-postayla haberleşebilmemiz için, bir posta bilgisayarında kaydımızın olması gerekiyor. Bunu, evimizin adresine benzetebiliriz. Bir mektup yollandığı adrese ulaşana değin, nasıl birkaç postane aracılığıyla dağıtılıyorsa, e-postayla gönderdiğimiz mesaj da bağlı olduğumuz posta bilgisayarından başka bir posta bilgisayarına İnternet ağı boyunca aktarılıyor. Bilgisayarımız,

yolladığımız mesajı önce kaydımızın olduğu posta bilgisayarına gönderiyor. Bu posta bilgisayarını, yolladığımız mesajın e-posta adresine "bakıyor". Bunu, postanedeki görevlinin, zarfın üzerindeki adrese bakıp, onu gönderileceği yerin kutusuna koymasına benzetebiliriz. Daha sonra posta bilgisayarını, mesajı alıcının posta bilgisayarına gönderiyor. Mesaj, alıcının posta bilgisayarına ulaştıktan sonra, alıcı mesajı açıp okuyana değin, bir elektronik "posta kutusu"nda saklanıyor. Gönderme işlemi yalnızca birkaç saniye sürüyor ve dünyanın değişik yerlerinde yaşayan insanlarla günün her saatinde, çok kısa sürelerde haberleşmemize olanak sağlıyor.

E-postanın, hızlı ve ucuz bir haberleşme yöntemi olmasının dışında, bir başka yararıysa, gelen mesajları yalnızca evimizdeki bilgisayardan okumamızın gerekmemesidir. Nerede olursak olalım, kaydımızın olduğu posta bilgisayarına bağlanarak mesajlarımızın biriktiği "posta kutumuza" bakabiliriz.

E-postanın bir sakıncasıysa, postayla gönderilen mektup kadar özel kalamamasıdır. E-postayı, arkasını rahatlıkla okuyabildiğimiz kartpostallara benzetmek daha doğru olur. E-postayla gönderdiğimiz bir mesajın başkaları tarafından okunma olasılığı vardır. Bu nedenle gizli kalmasını istediğimiz konuları mesajlarımız içinde yazmamaya özen göstermek gerekir.

Ayşegül Yılmaz Günenç

